

efter hans Mening, Alt sig om det Individuelle. Nu skal jeg gjerne give ham Ret i, at, naar Taler er om et Menneſtes religiøse Stilling, da er denne i ſin dybeſte Grund af en individuel Natur, men jeg troer dog ikke, at han vil faae Ret i, at der paa det religiøse Gebeet kun er Tale om det Individuelle. Vor Kirke mener i alt Fald, at ved Siden af det Individuelle har det at høre til et Samfund, har Menighedslivet ſin fulde Betydning; fornægtes denne Side af den kirkelige Tilſtand, forſtaaer jeg imidlertid nok, at man med Retted kan gaae ind paa Lovforſlaget.

Det ſamme ærede Medlem ſagde, at der var god Grund til at give „Friheden“ Plads paa det kirkelige Gebeet fremfor „at ſtramme Baandene“, men det var ikke nogen ſandfærdig Fremſtilling af, hvad det her dreier ſig om; her er ikke Tale om, at Nogen vil ſtramme Baandene. Overhovedet er den hele Tale om, at der her ſtaaer Frihed paa den ene Side og paa den anden Side det Modfatte, ganſte ujhjemlet. Hvad berettiger de ærede Herrer til at ſige, at de Medlemmer, ſom ikke ønſte Lovforſlagets Vedtagelſe, ſkulde være frihedsſjendſte? Hvad berettiger Dem til at ſige, at de Forhandlinger, ſom vi henviſe til, ville gaae i Retning af Evang eller Ufrihed? Vilde man endelig ikke ſee nogen Hjemmel for en modfat Anſtuelfe i ſelve Betænkningen, kunde jeg jo henviſe til Uttringerne her i Salen, navnlig af det høiarværdige Medlem for Voland-Falſter (Vindeshøll), ſaaſom hans Udtalelſe om Kaldsretten og Menighedernes Krav i ſaa Henſeende. Jeg kan ogsaa henviſe til de forſkjellige Henvendelſer til Rigsdagen fra Medlemmer af den geiſtlige Stand; jeg ſkulde dog troe, at den lydelige Erkjendelſe af Kirkens Brøſt, ſaaledes ſom den atter og atter er fremkommet ved denne Leilighed, giver god Grund til at stole paa, at man alvorligen vil ſøge at raade Bod paa Ulemperne. — Det ærede Mindretal (Haſle) har i det Foredrag, ſom han nys holdt, ſagt, at han forgiæves haade i Løverbags og idag havde lyttet efter at høre nogen nærmere Dplyſning og Forklaring om, hvorledes Lovforſlaget, naar det blev ophøiet til Lov, ſkulde kunne bevirke Forſtyrrelſe i den ſokkirkelige Samfundorden. Ja, hvis han ikke

deels i det Udvalgs Forhandlinger, hvori han ſelv har deeltaget, deels i Betænkningen, hvori det i alt Fald indirekte er antydet, finder tilſtrækkelig Dplyſning i ſaa Henſeende, maatte han i alt Fald, ſynes det mig, have kunnet finde den baade i det Foredrag, ſom jeg nys hentydede til, og navnlig i de tvende Foredrag, der ere blevene holdte af det 1ſte og det 2det Medlem for 1ſte Kreds (Madvig og Krieger), det ene i Løverbags og det andet idag.

Den høitærede Miniſter yttrade, da han i Løverbags havde Ordet, at han „henſtillede“ til Thinget, om det vilde vedtage Lovforſlaget eller ikke. Et æret Medlem for 1ſte Kreds har idag rettet en Anke imod Miniſterien i ſaa Henſeende. Naar jeg tager Sagen i og for ſig, kan jeg ikke andet end finde denne Anke ganſke naturlig, men for mig ſtiller det ſig noget anderledes, naar jeg tager Henſyn til de Uttringer, ſom tidligere ere fremkomne fra den høitærede Miniſter. Jeg erkjender, i hvor meget jeg end kunde ønſte, at det havde været anderledes, at man efter diſſe tidligere Uttringer ikke kunde have nogen Ret til at formode, at Miniſterien vilde gaae videre, end ſom Udtalelſen blev i Løverbags. Denne „Henſtilling“ fra den ærede Miniſters Side lader iøvrigt heller ikke i mine Dine nogen egentlig Tvivl tilbage om hans ſande Mening. Der er jo her ſlet ikke Spørgsmaal om, at Miniſterien har ſørt an og ledet Rigsdagen i denne Sag; det er tværtimod ſnarere ikkun mindre villigt, at han er fulgt med; men, naar dette var Tilfældet allerede paa Sagens tidligere Trin, ſaa kan jeg derhos ikke andet end lægge Bægt paa, at det allerede ved Sagens førſte Behandling her i Salen blev bemærket af Miniſterien, at han havde ſaaet en forøget Tvivl om, hvorvidt der virkelig var en ſaa ſtor Trang til Lovforſlaget tilſtede, ſom man ved dets Indbringelſe var gaaet ud fra; dette, ſynes det mig, er et tilſtrækkeligt Vidnesbyrd om, at Miniſterien under ingen Omſtændigheder ſkulde kunne ſiges at være en Talsmand for Forſlaget. — Naar dernæſt, hvad ogsaa det ærede 2det Medlem for 1ſte Kreds (Krieger) fremhævede, den høitærede Miniſter gjentagende har ſagt, at han, hvis han ſelv havde taget Sagen i ſin Haand, ganſke viſt ikke vilde have